

Havainnot tilaajavastuuvalvonnasta

Ylitarkastaja Joonas Heinilä

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

@tervettatyota

Tilaajavastuulaki

- Tilaajavastuulakia valvoo koko Suomen osalta Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue.
- Tilaajavastuulaki on ennen kaikkea tilaajille työkalu, jolla varmistetaan sopimuskumppaneiden velvoitteidenhoito ja samalla ennalta ehkäistään harmaata taloutta.
- Koskee Suomessa tehtäviä töitä.

“

**Raja-arvoja
laskettaessa työn
katsotaan
jatkuneen
yhdenjaksoisesti,
jos se perustuu
peräkkäisiin tai
lyhyin
keskeytyksin
jatkuviin
sopimuksiin.**

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Raja-arvot

- Vuokratyössä
 - 10 työpäivää
 - Työnantajakohtainen → 4 työntekijää 3 työpäiväksi = 12 työpäivää
- Alihankinnassa
 - 9 000 euroa, alv 0 %

Tilaajan selvitysvelvollisuus (5 § ja 5 a §)

- Ennen kuin tilaaja tekee sopimuksen vuokratyönkäyttöä tai alihankintaan perustuvaa työtä koskien, tilaajan on hankittava omilta sopimusosapuoliltaan:
 - 1) selvitys verorekisterimerkinnoistä
 - 2) kaupparekisteriote
 - 3) veronmaksuasioita koskeva todistus
 - 4) työntekijöiden eläkevakuuttamista koskeva todistus
 - 5) selvitys sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista
 - 6) selvitys lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä Suomessa
 - 7) todistus tapaturmavakuutuksen ottamisesta (rakentamistoiminnassa)

”Kevytyrittäjä” sopimus Kumppanina

- Lainsäädäntö ei tunne kevytyrittäjää, vertautuu yrittäjään
- Usein ei ole Y-tunnusta
- Tilaa javastuulain mukainen selvitysvelvollisuus rakentamistoiminnassa, jos toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana ilman työntekijöitä
- ”kevytyrittäjä” saa OmaVerosta itseään koskevan todistuksen verojen maksamisesta tai verovelkatodistuksen
- Voi toimittaa veronmaksuasioita koskevan todistuksen tilaajalle sähköpostilla, jossa ilmoittaa, ettei ole Y-tunnusta eikä siitä syystä ole merkittynä verohallinnon rekistereihin, eikä kaupparekisteriin → selvitysvelvollisuus täytetty
- Ulkomainen kevytyrittäjä toimittaa Suomen Verohallinnolta saamansa todistuksen verojen maksamisesta tai verovelkatodistuksen
 - Kun on Verohallinnon järjestelmään merkitty, tämä on mahdollista saada
 - Rakentamistoimintaa harjoittava on aina (mm. veronumeron takia)

Ulkomainen yritys sopimus Kumppanina

- Selvitykset tulee hankkia ulkomaisen yrityksen lähtömaan lainsäädännön mukaisina todistuksina
- Mikäli ulkomaisella yhteisöllä on Y-tunnus Suomessa, tulee lähtömaan selvitysten lisäksi hankkia:
 - Suomen verorekisterimerkintöjä koskeva selvitys (esim. ote yritystietojärjestelmästä www.ytj.fi) → tilaaja pystyy itse hankkimaan tämän
 - JA veronmaksuasioita koskeva todistus Suomesta → sopimus Kumppanin on pyydettävä se itse Suomen Verohallinnolta ja toimitettava tilaajalle

Lähetettyjen työntekijöiden A1-todistukset 1/2

- Lähetettyjen työntekijöiden osalta työntekijäkohtaiset A1-todistukset (korvaavat eläke- ja tapaturmavakuuttamista koskevat todistukset) tulee hankkia ennen työnteon aloittamista
- Lähetettyjen työntekijöiden osalta edellytettävä kirjallisesti sopimusta tehdessä, että kaikista lähetetyistä työntekijöistä toimitetaan sosiaaliturvan määräytymistä (eläke- ja tapaturmavakuuttamista) koskevat todistukset koko sopimuksen ajalta.
 - Oleellista on se, että tilaaja lisää asian joko sopimus pohjaan tai muulla tavoin kirjallisesti edellyttää sopimuspuolta toimittamaan työn aloittamisen jälkeen tulevilta työntekijöiltä A1-todistukset.
 - Asia on kirjattava niin selkeästi, että sopimuspuoli ymmärtää mitä tällä kirjauksella tarkoitetaan.

Lähetettyjen työntekijöiden A1-todistukset 2/2

- Mikäli ei ole saatu A1-todistuksia, lähetetyille työntekijöille tulee ottaa eläke- ja tapaturmavakuutukset Suomessa suomalaisissa vakuutusyhtiöissä.
- Rakentamistoiminnassa jatkuva velvoite valvoa, että A1-todistukset on kaikilta työntekijöiltä koko sopimussuhteen ajalta

A1-todistus

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

A1

Todistus sovellettavasta sosiaaliturvalainsäädännöstä

EU:n asetukset 883/04 ja 987/09 (*)

1. TODISTUKSEN HALTIJAN HENKILÖTIEDOT

1.1 Henkilötunnus

1.2 Sukunimi

1.3 Etunimet

1.4 Syntymänimi (**)

1.5 Syntymäaika

1.6 Kansalaisuus

2.2 Alkamisajankohta

2.3 Päätymisajankohta

3. ASEMA, JOSSA TYÖSKENTELET

3.1 Lähetetty työntekijä

3.2 Työntekijä kahdessa tai useammassa valtiossa

3.3 Lähetetty itsenäinen ammatinharjoittaja

3.4 Itsenäinen ammatinharjoittaja kahdessa tai useammassa valtiossa

4. TYÖNANTAJAN / ITSENÄISEN AMMATINHARJOITTAJAN TIEDOT SIINÄ VALTIOSSA, JONKA LAINSÄÄDÄNTÖÄ SOVELLETAAN

4.1.1 Palkattu työntekijä

4.1.2 Itsenäinen ammatinharjoittaja

4.2 Työnantajan / itsenäisen ammatinharjoittajan tunnus

4.3 Nimi tai toiminimi

5. TYÖNANTAJAN/ITSENÄISEN AMMATINHARJOITTAJAN TIEDOT TOISESSA/TOISSA JÄSENVALTIO(I)SSA

5.1 Todistuksen haltijan työskentelypaikkana toimivan yrityksen tai aluksen nimi, toiminimi ja tunnus

6.10 Päiväys

6.11 Allekirjoitus

“

Lain työntekijöiden lähettamisestä (447/2016) perusteella työterveyshuoltolakia sovelletaan myös lähetettyihin työntekijöihin.

Työterveyshuoltolaki (1383/2001) edellyttää, että lakisääteinen työterveyshuolto tulee järjestää Suomessa.

Lähetettyjen työntekijöiden työterveyshuollon järjestäminen

- Laissa ei ole ajallisia poikkeusperusteita.
 - Kun työskennellään yksikin työpäivä Suomessa, on lakisääteinen työterveyshuolto järjestettävä (koskee niin suomalaisia kuin ulkomaisia työnantajia)
- Sopimusoikeudellisesti tilaaja voi sopia Suomessa toimivan työterveyshuollon palveluntarjoansa kanssa, että tilaajan oman lakisääteisen työterveyshuollon piiriin otetaan komennuksen ajaksi esim. virolaisen yrityksen Virosta määräajaksi Suomeen lähettämät työntekijät

Laiminlyöntimaksu ja korotettu laiminlyöntimaksu (tilaajavastuulain 9 §)

- Tilaaja on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos se on laiminlyönyt 5 tai 5 a §:n selvitysvelvollisuuden → **2 110–21 100 €**
- Tilaaja on velvollinen maksamaan korotettua laiminlyöntimaksua, jos se on
 - Tehnyt sopimuksen liiketoimintakieltoon määrätyn elinkeinonharjoittajan kanssa tai yrityksen kanssa, jonka yhtiömies, hallituksen jäsen, toimitusjohtaja tai tällaisiin rinnastettavassa asemassa oleva on määrätty liiketoimintakieltoon
 - Tehnyt sopimuksen tietoisena siitä, ettei sopimuksen toisella osapuolella ole tarkoitus täyttää lakisääteisiä maksuvelvoitteitaan→ **21 100–68 500 €**

“

**Toimivat
hallintajärjestelmät**

**Selkeä sisäinen
ohjeistus**

**→ Vastuut ja tiedon
siirtyminen
työnantajan
vaihtuessa**

Hyviä käytäntöjä

- Huomio sopimushinnoitteluun – halpa hinta voi johtaa työehtojen polkemiseen
- Ketjutuskielto sopimuksissa
- Sopimusketjun läpinäkyvyys → tiedetään kuka työt tekee ja kenen alihankkijan palveluksessa työntekijät ovat
- Sopimusaikainen tietojen tarkistaminen
- Selvitysten vaatiminen sopimuksissa sekä purkava ehto, jos näitä ei saada
- Ulkomaisten sopimuspuolten kohdalla sosiaaliturvan määräytymisen edellyttäminen sopimustekstiin

Kysyttävää?

- Kiitos mielenkiinnostanne!
- Seuraa tilaajavastuutiimiä Twitterissä: @tilaajavastuu
- Lue harmaan talouden ja talousrikollisuuden viranomaisyhteistyöstä, valvonnasta ja kokonaiskuvasta:
www.vero.fi/harmaa-talous-rikollisuus
- Lisätietoa tilaajavastuulaista työsuojeluhallinnon verkkosivuilta:
 - www.tyosuojelu.fi/tilaajavastuu
 - ja sen alasivu [Sopimus ulkomaisen yrityksen kanssa](#)

Aluehallintovirasto
Työsuojelu